

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра Бухгалтерського обліку та аудиту
(найменування кафедри)

Допущено до захисту
Завідувач кафедри
д.е.н., проф., Лоханова Н.О
(підпис)

“ ___ ” _____ 201__ р.

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра

зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(шифр та найменування спеціальності)
за магістерською програмою професійного спрямування «Облік, аудит і
оподаткування підприємницької діяльності»
(назва магістерської програми)
на тему: «Облік, контроль та аналіз розрахунків з оплати праці: теоретико-
методичні засади та діюча практика (на прикладі ПП «Антей-А»)»
(назва теми)

Виконавець:

студент ЦЗФН факультету

Беловченко Ю.О. _____

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник:

к.е.н старший викладач

(науковий ступінь, вчене звання)

Яцунська О.С. _____

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Перехід до ринкової економіки вимагає від підприємств підвищення ефективності виробництва, конкурентоздатності товарів і послуг на основі впровадження досягнень науково-технічного прогресу, ефективних форм господарювання. і управління виробництвом, подолання безгосподарності, активізації підприємництва. На кожному підприємстві в Україні має бути реальна й достовірна інформація про трудомісткість виробленої продукції, про нарахування заробітної плати. Заробітна плата займає одне з центральних місць в системі підвищення продуктивності праці на підприємстві. Проблеми оплати праці в сучасних умовах господарювання стають усе більш гострими й актуальними ще й у зв'язку з тим, що для дуже значної кількості підприємств регулярність і розмір виплат визначають не тільки перспективи розвитку самих організацій, але і забезпечують фактичне «виживання» їхнього персоналу. Низький рівень оплати праці руйнує двоєдність процесу розвитку - економічного зростання і добробуту населення, знижує якість робочої сили, звужує внутрішній ринок, обумовлює примітивізацію потреб, руйнує трудовий потенціал, сприяє розвитку тіньових процесів і відтоку кваліфікованих талановитих енергійних молодих людей за кордон. З іншої сторони надмірний рівень заробітної плати для власника підприємства пов'язаний з перевитратами і зниженням прибутковості.

Актуальність обраної теми обумовлена тим, що правильний облік заробітної плати та персоналу дозволяє підприємству визначити систему мотивації працівників, правильно співвіднести рівень заробітної плати з рівнем продуктивності праці. А контроль розрахунків з оплати праці забезпечує належний рівень достовірності такої інформації для управління. Розвиток теорії заробітної плати пов'язаний з іменами західних вчених - Ж. Б. Сея, А. Сміта, Д. Рікардо, К. Маркса, Дж. Б. Кларка, А. Маршалла, А. Пігу, Дж. Гелбрейта, К. Джині, Р. Барра. Проблемами внутрішньогосподарського контролю розрахунків

з оплати праці займалися В.М. Жук, М.Т. Білуха, Г.Г. Кірейцев, В.Б. Моссаковський, С.О. Левицька, Л.М. Чернелевський, П.Т. Саблук, В.Я. Савченко, І. В. Саух, В.В. Сопко.

Мета дослідження. Теоретичне обґрунтування організації та методики обліку та контролю розрахунків з оплати праці та надання пропозицій і рекомендацій з їх удосконалення.

Завдання дослідження:

- описати теоретичні основи обліку та аналізу розрахунків по оплаті праці і нормативно – законодавчих актів;
- дослідити особливості облікової політики досліджуваного підприємства з обліку заробітної плати; проаналізувати фінансовий стан та ефективність використання трудових ресурсів підприємства;
- запропонувати шляхи удосконалення обліку, контролю розрахунків за виплатами працівникам.
- обґрунтувати точку зору щодо оптимізації системи обліку, контролю та аналізу розрахунків з оплати праці.

Об'єктом дослідження виступають облік та контроль розрахунків з оплати праці на ПП «Антей-А».

Предмет дослідження – методика обліку та контролю розрахунків з оплати праці на прикладі ПП «Антей-А»

Методи дослідження. У процесі дослідження використано систему методів: порівняння та аналізу, синтезу та узагальнення, причинно-наслідкового та абстрактно-логічного зв'язку (дослідження нормативно-інформаційного забезпечення обліку та контролю), вертикального та горизонтального аналізу, статистичні та економіко-математичні методи (характеристика облікової політики та аналіз розрахунків з оплати праці).

Інформаційною базою дослідження для проведення дослідження є Кодекси та Закони України, підзаконні нормативні акти, Національні Положення (стандарти) бухгалтерського обліку, фінансова та статистична звітність підприємства, первинна документація, узагальнюючі регістри

бухгалтерського обліку. Методологічною основою дослідження є наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених у сфері економічної теорії, бухгалтерського обліку, контролю, інформаційних систем бухгалтерського обліку, аналізу, матеріали періодичних видань. Практичне значення одержаних результатів полягає в застосуванні в практичній діяльності підприємств запропонованих рекомендацій щодо методики обліку й контролю розрахунків з оплати праці з метою прийняття ефективних управлінських рішень.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (83 найменувань) та 20-х додатків. Загальний обсяг роботи становить 80 сторінок. Основний зміст викладено на 71 сторінках. Робота містить 11 таблиць, 8 рисунків.

Публікації. За результатами виконання кваліфікаційної роботи магістра опубліковано 1 статтю: «Шляхи вдосконалення обліку розрахунків по заробітній праці»(Одеський національний економічний університет, м. Одеса, 2018 рік)

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «Теоретико-методичні засади обліку розрахунків з оплати праці» розглянуто. Економічну сутність, функції, види, форми оплати праці та її нормативноправове регулювання. Заробітна плата є основним джерелом доходів працівників, тому її величина значною мірою характеризує рівень добробуту всіх членів суспільства. Визначення сутності заробітної плати завжди належало до основних методологічних завдань юридичної та економічної наук. Вчених економістів зазвичай більше цікавить матеріальний зміст оплати праці. Відповідно до Закону України «Про оплату праці» заробітна плата - це винагорода, як правило, в грошовому виразі, яку власник або уповноважений ним орган згідно з трудовим договором виплачує працівнику за виконану роботу або надану послугу. Основними елементами, які використовуються для організації заробітної плати вважає наступні: норми праці; тарифна система; форми і системи зарплати; відрядні розцінки; посадові оклади; фонд оплати праці. Форми і системи оплати праці регламентують порядок визначення заробітної плати працівників. При цьому системи безпосередньо встановлюють порядок нарахування зарплати в залежності від вибраних показників і результатів праці працівника, а форми представляють сукупність однорідних систем.

У другому розділі «Методика контролю розрахунків з оплати праці» вивчено теоретико-практичні аспекти внутрішнього контролю розрахунків з оплати праці. Розглянено систему внутрішнього контролю на підприємстві, виявлено недоліки та запропоновано шляхи покращення. Рекомендовано бухгалтерові взяти відповідальність за організацію й удосконалення документообігу на підприємстві. Зокрема, у процесі спостереження за оформленням документів з обліку оплати праці, контролери мають визначити «слабкі місця» (якщо вони є), що дасть змогу удосконалити чи розробити більш ефективну систему руху документів, правильно розподілити роботу між працівниками, що в цілому впливає на ефективність процесу обліку.

У третьому розділі «Аналіз розрахунків з оплати праці» було проаналізовано структуру та динаміку оплати праці на ПП «Антей-А»»

Так, аналіз фінансового стану підприємства свідчить, про те, що за досліджуваний період воно знаходилось в кризовому стані та характеризується критичним рівнем платоспроможності. Проведення аналізу ефективності використання трудових ресурсів підприємства свідчить про зменшення чисельності робітників підприємства та підвищення продуктивності праці, звідси й скорочення фонду оплати праці.

Сучасні програмні забезпечення обліку є досить гнучкими та дають можливість не тільки автоматичної обробки бухгалтерської інформації, а й формування, групування та аналізу облікової інформації, щодо використання робочого часу, продуктивності праці, як окремими підрозділами так і по підприємству в цілому. Це дасть можливість не тільки формування законодавчо встановленої звітності, а й формування звітності та інформації необхідної для прийняття правильних та найбільш економічно обґрунтованих управлінських рішень, залежно від специфікації даного підприємства, розрахунку трудомісткості окремих процесів, продуктивності праці та її оплати

Отже, організація аналітичного та синтетичного обліку на ЧП «Антей-А» ведеться з дотриманням чинного законодавства з використанням прикладної програми, що значно полегшує роботу бухгалтера та зменшує ризик помилок при розрахунках заробітної плати та підготовці звітності.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі: завданням обліку праці та її оплати є: своєчасне і точне оформлення документами обсягу виконаних робіт, одержаної продукції й нарахування заробітної плати відповідно до кількості та якості затраченої праці; контроль за дотриманням чисельності працівників та їх участі у виробничому процесі; суворе дотримання порядку витрачання фонду оплати праці за категоріями працівників по підприємству в цілому і по кожному виробничому підрозділу та правильного розподілу витрат за видами робіт і послуг; своєчасне й правильне нарахування і виплата заробітної плати (оплати праці) та матеріального стимулювання кожного працівника, контроль за утриманням із заробітної плати; своєчасне складання звітності по заробітній платі та подання її у відповідні органи; використання обґрунтованої системи оплати праці; оцінка трудових затрат; точний облік заробітку кожного працюючого і всіх розрахунків, пов'язаних з оплатою праці; обґрунтований розподіл фонду заробітної плати між галузями.

Облік заробітної плати регулюється Конституцією України, Кодексом законів про працю України, законами «Про оплату праці», «Про відпустки», «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність», «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування», «Про охорону праці», Податковим кодексом України, П(С)БО, колективним договорами, положеннями про оплату праці та преміювання. Завданням обліку праці та її оплати є: своєчасне і точне оформлення документами обсягу виконаних робіт, одержаної продукції й нарахування заробітної плати відповідно до кількості та якості затраченої праці; контроль за дотриманням чисельності працівників та їх участі у виробничому процесі; суворе дотримання порядку витрачання фонду оплати праці за категоріями працівників по підприємству в цілому і по кожному виробничому підрозділу та правильного розподілу витрат за видами робіт і послуг; своєчасне й правильне нарахування і виплата заробітної плати (оплати праці) та матеріального стимулювання кожного працівника, контроль

за утриманням із заробітної плати; своєчасне складання звітності по заробітній платі та подання її у відповідні органи; використання обґрунтованої системи оплати праці; оцінка трудових затрат; точний облік заробітку кожного працюючого і всіх розрахунків, пов'язаних з оплатою праці; обґрунтований розподіл фонду заробітної плати між галузями. Облік заробітної плати регулюється Конституцією України, Кодексом законів про працю України, законами «Про оплату праці», «Про відпустки», «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність», «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування», «Про охорону праці», Податковим кодексом України, П(С)БО, колективним договорами, положеннями про оплату праці.

На ПП «Антей-А» доцільно внести ряд змін в наказ про облікову політику, які будуть стосуватися оплати праці. Зокрема рекомендується виділити окремий розділ, присвячений безпосередньо оплаті праці, де буде відображено перелік осіб, відповідальних за ведення обліку оплати праці та їх посадові інструкції; перелік центрів витрат та сфер відповідальності; комерційну таємницю та порядок її захисту; систему внутрішнього контролю тощо. Також напрямком удосконалення обліку праці та заробітної плати є їх автоматизація. ПП «Антей-А» пропонується з метою удосконалення обліку розрахунків з оплати праці використати відоме більш нове програмне забезпечення 1С, а саме «1С:Підприємство 8.2. Зарплата й Управління Персоналом для України».

Кореляційно-регресійний аналіз свідчить, що з метою підвищення ефективності використання коштів на оплату праці, управлінському персоналу ЧП «Антей-А» треба звернути увагу на:

- здійснення технічних заходів щодо модернізації мереж та технологічного обладнання задля підвищення продуктивності праці та одночасно зниження трудомісткості робіт;

- впровадження сучасних технологій з метою недопущення значних втрат.

Це дозволить зменшити рівень матеріаломісткості та оплатомісткості наданих послуг;

АНОТАЦІЯ

Беловченко Ю.О., «Облік, контроль та аналіз розрахунків з оплати праці: теоретико-методичні засади та діюча практика (на прикладі ПП «Антей-А»)» кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» за магістерською програмою «Облік, аудит і оподаткування підприємницької діяльності», - Одеський національний економічний університет, - м. Одеса, 2018 рік.

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження облік, контроль та аналіз розрахунків з оплати праці на прикладі приватного підприємства.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти обліку розрахунків з заробітною платою, її форми, види та функції, державне регулювання обліку заробітної плати.

Проаналізовано: ефективність використання коштів на оплату праці.

Запропоновано: розширити аналітичний облік, ввести додаткові субрахунки до рахунків, що надасть більш детальну інформацію з розрахунків за виплатами працівникам для прийняття управлінських рішень.

Ключові слова: заробітна плата, розрахунки з працівниками, облік, контроль, аналіз, економіко-математичне моделювання.

ANNOTATION

Belovchenko Y.O., "Accounting, control and analysis of payroll calculations: theoretical and methodological principles and current practice (on an example of PP "Antey-A")" qualifying work for obtaining an educational master's degree in specialty 071 "Accounting and taxation" for the master's program "Accounting, audit and taxation of entrepreneurial activity", - Odessa National University of Economics, -Odessa, 2018

Master's qualification work consists of three sections. Object of research accounting, control and analysis of payroll calculations on the example of a private enterprise.

The paper deals with theoretical aspects of the calculation of payroll calculations, its forms, types and functions, and the state regulation of wage accounting.

Analyzed: efficiency of the use of funds for labor remuneration.

It is proposed: to expand the analytical accounting, to introduce additional subaccounts to the accounts, which will provide more detailed information on payments for employees to make managerial decisions.

Key words: wages, payments with employees, accounting, control, analysis, economic-mathematical modeling.